

Tilstand i mangfoldige Tilfælde have nærmet sig Ruin og Undergang. Denne Følelse er almindelig i Middelstanden, i Arbejderhjem, i Funktionærkredse og ogsaa i mange smaa Producenthjem over hele Landet, og man vil ganske sikkert aldrig mere naa dertil, at Kapitalen vil faa saa fri en Udnyttelse af sine Kræfter i Samfundene, som den havde før og under Krigen, da den ofte misbrugte dem til direkte at udbytte Befolkningen. Folket vil aldrig mere finde sig i at være Fodstykke og Voksebund for en kapitalistisk Overklasse, der alene har sit Maal i sig selv. Denne Lovgivning er det første positive Resultat af, hvad Krigen i den Henseende har lært os, og jeg vil udtale det Haab, at den Tilslutning, dette Lovforslag har faaet her i Tinget, hvor tre af Rigsdagens store Partier har sluttet sig sammen om det, maa følge det op i det andet Ting, hvor man vel i mindre Grad end i Folketinget formaar at forstaa, hvad Nutiden og Fremtiden kræver, og at Forslaget da allerede i denne Samling kan blive ophøjet til Lov.

Asgar Karstensen: Forinden dette Lovforslag forlader Folketinget og gaar op i Landstinget, vil jeg gerne for mit eget Vedkommende gøre et Par Bemærkninger til Lovforslaget og til Afstemningen om det. Jeg regner ligesom den ærede sidste Taler (Gunnar Fog-Petersen) den Lovgivning, der her er Tale om, og som tilsigter at værne Samfundet mod en ensidig Kapital-koncentrations Eneherredømme paa visse afgørende økonomiske Omraader, for en overmaade nyttig Lovgivning, en i allerhøjeste Grad paakrævet Lovgivning, og det er mig da ogsaa en Tilfredsstillelse efter i nogle Aar at have beskæftiget mig politisk med dette Spørgsmaal og offentlig at have taget mit bestemte Standpunkt dertil at se, at samtlige politiske Partier har erkendt, at en Lovgivning paa dette Omraade er paakrævet, en Lovgivning paa dette Omraade ønsker man at gennemføre.

Der er — hvad jeg beklager — i Udvalget ikke opnaaet Enighed om Vejene hen imod Maalet. En sagkyndig Bedømmelse af de to Forslag, der staar imod hinanden, ser jeg mig ikke i Stand til at fremkomme med, men jeg kan dog slutte saa meget, at hvad der er de to Parter

imellem for en meget væsentlig Del drejer sig om et Hovedspørgsmaal, som jeg tillader mig at lægge Fingeren paa i denne Sammenhæng. Jeg har det Indtryk, at de to Udvalgsmedlemmer, der for Folkepartiets Vedkommende har beskæftiget sig med denne Sag, for det første har lagt Vægt paa, at de næringsdrivende her i Landet maa vide fuld Besked med, hvad de har Lov til at udføre i deres Forretning, og hvad de ikke har Lov at udføre, saa at man ikke i denne Sag lader Næringslivets Udøvere komme til at handle i Blinde. Hensigten har altsaa været nærmere at præcisere, hvilke Omraader denne Lovgivning kommer til at ramme, og derpaa har man altsaa fra vor Side lagt Hovedvægten. Jeg tror, mine to Partifæller heri har set rigtigt, og jeg tror, en saadan Præcisering vil have stor Betydning for dem, der er knyttede til Næringslivet her i Landet. Den anden Forskel, der er imellem de to Udvalgsmedlemmers Stilling til Sagen og den Stilling, Flertallet indtager, bestaar i, at vore Udvalgsmedlemmer har været stærkt agtpaagivende for at begrænse dette Lovforslags Bestemmelser til de egentlige monopoliserede Virksomheder, der ifølge deres Væsen er hævede over al Konkurrence, som altsaa ikke ser deres Priser reduceret i Kraft af Konkurrencen, men vil være i Stand til, i Kraft af deres Eneherredømme, ensidigt at diktere Priserne paa Varen overfor det forbrugende Publikum. Ogsaa i denne Bestræbelse er jeg enig med de to Herrer, der i Udvalget har været vort Partis Repræsentanter, og ud derfra følger jeg dem i de Forslag, de har stillet.

Men denne Sag giver ogsaa Anledning til andre Bemærkninger. Det vil være bekendt, at man fra en vis storindustriell Side her i Danmark under Forhandlingerne om en Trustlovgivning, om en Lovgivning, der giver Samfundet Indseende med Monopoler, baade til at begynde med og senere tog det Standpunkt at afvise Tanken om en saadan Lovgivning, og naar jeg i Dag samler i min Bevidsthed de mange ondartede Angreb, den Række af overmodige Paastande, som man fra en vis Fløj indenfor den store Kapital har fremsat i de sidste tre Aar for at fremstille os, der fra første Færd har ønsket